

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Qua ratione subrogationis rescripto beneficia acquirantur. §. 6

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

aliter iudicandi & interpretandi, &c. quae certe intelligitur probari...

14. Polita vero appellatione per intrusum datur a signatura Pontificis commissio...

Videcimo nota illam clausulam, dummodo ultra tres menses aliquis auctoritate praesentium ad iudicium non trahatur...

15. Tandem adverte, prouisum apostolicum, ad cuius commodum & utilitatem nomine camerae possessio capitur...

17. Difficultas vero est, an transactis sex mensibus in quibus debeatis litteras expedire, neque expeditio possit postea expediri...

18. Deinde est alia difficultas, an beneficium vacans ob non expeditionem litterarum in mense ordinario pertineat ad ordinatum eius prouisio...

Nihilominus verius est de prouisione solius Pontificis esse, sic Mandol. q. 60. de monitorio sub. num. 51. Garc. 6. p. c. 3. num. 171. Mouentur, quia Pontifex intendit officialium indemnitati...

Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars. II.

alioquin beneficium vacet, non videtur beneficium de nouo vacare, sed vacationem primam continuare, eo quod prouisio Pontificis non fuerit completa, & perfecta.

§. VI.

Qua ratione subrogationis rescripto beneficia acquiruntur.

- 1 Subrogatio quid sit, & a quo concedatur.
2 An facta colliganti infra mensem, vel post mensem vacationis omnibus aliis subrogatis praeratur.
3 Triplex conditio necessaria est, ut subrogatio locum habeat.
4 Qualiter impetratio beneficii viuentis possessore impedit subrogationem.
5 Ad qua subrogatio extendatur: Concessio spectanda est.
6 Ex vi subrogationis succedit in ius, & possessionem illius, in cuius locum subrogatur.
7 Qua in subrogatione verificare debeat, ut tibi possessio defuncti concedatur.
8 Quid si esset contradictor, nec defunctus esset in possessione.

Subrogatio est in alterius locum successio, iuxta leg. propo. nebat. de iudiciis. Hinc subrogationis rescriptum dicitur quo Pontifex alicui concedit ius litigiosum, quod alius in beneficium habebat...

Hoc ius solus Pontifex concedit, quia solus ille subrogare in licet potest, & 2. ut ius pendente, in 6. & solus ille potest ius ad beneficia vacatura concedere...

Deinde subrogatus in licet, & iura defuncti potest esse colligans, vel alius tertius. Si colliganti concedatur subrogatio infra mensem, omnibus aliis concessionibus praerenda est...

Contrarium defendit Mandol. in praesentia. 2. Azor. 2. p. in sit. mor. 1. 7. c. 3. 1. 7. in fine. Et videtur probabilius, eo quod causa annullandi subrogationes infra mensem factas alteria colligantibus videatur esse...

5. Ut autem haec subrogatio locum habeat, triplex conditio in supradicta regula exprimitur. Prima, dummodo is qui subrogationem petit, in dicto beneficio in ius non fuerit...

videtur; eo quod dicta regula solum triennialis pacifica possessio requiratur absque villa tituli mentione: & cum sit conditio favorabilis ad evitandas lites, & calumnias, late est interpretanda, ita ut quamlibet possessionem pacificam sive non cum titulo, sive absque titulo comprehendat. *Arzot supra, vers. secundo queritur.* Tertia conditio est, ne subrogatus in locum defuncti impetrationem beneficii fecerit, vivente illius possessore, maxime si senex, vel infirmus fuerit. Et idem est si impetraverit ob privationem, vel remotionem, antequam de criminibus fuerit sententia non solum definitiva, sed quae transierit in rem iudicaram beneficii possessoris condemnatus.

4 Mandol. in *praesenti, quast. 6.* existimat non quamlibet impetrationem beneficii impedire subrogationem, sed illam solum, quae fuerit de beneficio possessore a senex, vel infirmo, aut simili. Quia in hac datur locus malitiae, & calumniae, & occasio mortis captae, & praeterea, quia si de quorumlibet viventium beneficiis impetratio intelligeretur, ut quid regula expressit senis aut infirmi beneficii impetrationem? Item est Pontifex cuperet eorum, qui viventium beneficia impetrans, fraudibus obviare, de facto solum subrogationem prohibuit illis, qui beneficium impetravit vivente possessore in casu senectutis, vel infirmitatis, aut simili impedimento, qui colligitur ex illis verbis, *illo vivente in casibus promissis, vel similibus impetravit, & non sunt in regula alij casus praemissi, nisi senectutis, aut infirmitatis.*

Ceterum haec doctrina Mandosij admittenda non est, ut pote contra verba regulae, & contra eius intentum. Regula namque quorumcumque viventium impetrationem expressit illis verbis. *Cupiens* (scilicet Romanis Pontifex) *eorum fraudibus obviare, qui viventium beneficia, illorum praesertim, quibus prosperum, aut propter infirmitatem imminet vita periculum, impetrant, ut illis decensibus, tanquam colligantur in illorum iuribus facilius subrogentur, voluit ut deinceps nullus in iure, vel ad ius beneficio defunctis quod illo vivente in casibus praemissis, vel similibus impetravit, aliquo modo subrogetur.* Cum enim particula *praesertim*, implicaverit, casum expressit minus dubitabilem, & casus magis dubiales comprehendit, ut in *cap. cum contumacia, de hereticis, in 6. & reg. 1. §. pater, vers. sed maxime, ff. de collatione bonorum, & tradit Glossa in leg. vlt. vers. praesertim, ff. de liber. hom. exhibend. Menoch. lib. 3. de arbit. casu. 436, num. 19. referens Decium in leg. qui, se patris. num. 60. Cod. unde liberi, & Socia. Junior. consil. 30, num. 41, lib. 1.* Item non satis Pontifex obviaret eorum fraudibus, qui viventium beneficia impetrant, si solum impetrantes beneficia senum, & infirmorum privationem subrogationis puniret. Deinde finis, ob quem subrogationem annullat illorum, qui beneficia senum, & infirmorum impetrant, est ne lites malitiose excitentur, neve novi aduersarii colligantibus dentur, ut constat ex initio regulae, ibi: *Litium succedere cupiens insanus, & ne novi colligantibus adversarii dentur, sed haec ratio procedit in cuiuslibet viventis beneficii impetratione. Ergo.*

Neque obstant rationes pro Mandosio adductae. Negamus namque solum in impetratione beneficiorum, senum, & infirmorum adesse fraudes, & malitias posse, cum in aliis adfuit, esto non ita efficaciter, eaque de causa impetrationem beneficiorum, senum, & infirmorum expressit Pontifex, sicuti etiam expressit in petrationem beneficii illorum, qui de criminibus privatione dignis perpenatis arguuntur.

5 Ad quae vero subrogatio se extendat, pendet ex concessione, si enim subrogatus in litem & ius defuncti, nulla mentione facta possessionis, non censeris in eius possessionem subrogatus. *argument. legis. Pomponius, §. quastum, & leg. cum heredes, ff. de acquirend. possess.* Et ratio esse potest; quia hoc scriptum non ambitiosum sit, strictam habere debet interpretationem, At si subrogeris in omne ius, quod defuncto quomodolibet conveniebat, in possessionem ipsius censeris subrogatus: quia verba illa generalia non solum ius proprietatis, sed possessioni comprehendunt: sic relatis Mandosio q. 7. & Gomezio q. 9. aliis tradit *insti. moral. l. 8. c. 32, circa sextum quastum, q. 4.* Tenor autem subrogationum novarum, ut testatur Hieronym. Gonz. ad reg. 8. *Cancellaria, §. l. proximal. n. 39.* est, ut subrogeris litem, & ius defuncti, ad illius possessionem admittaris.

6 Ex vi huius subrogationis succedis in ius, & possessionem illius, cuius loco subrogatus, ita ut ius, & possessio praedecessoris in te translata sit a puncto subrogationis.

7 At si subrogatio gratiosa sit, ut in possessionem immitaris, non tenetis gratiam verificare, sed solum te clericum esse beneficii litigium, illius vacationem, & defuncti possessionem; quia iis verificatis nemini sit iniuria, si tibi ius, & possessio defuncti concedatur. Et idem est si beneficium fuerit Pontifici referuatum, vel affectum. Garcia pluribus Rotae decisionibus comprobans, 6. *part. de benef. cap. 4. a. num. 1. & seqq. Gonz. §. proximali. 7. a. num. 211.* colligantibus enim parum interest cum vno, vel alio possessore causam expedire, Nulla igitur e, neque alteri sit iniuria, si in possessionem defuncti mitaris, ex eo tantum quod de clericatu, litigio, vacatione, & defuncti possessione doceas absque alia verificatione.

8 Excipe tamen, nisi par titulus ab alio produceretur, hoc est, nisi alius concurreret a Pontifice subrogatus. Nam in illo casu impeditur a possessionis immisione, & subrogatio executioni mandati non potest, sed iure ordinario procedendum est & gratiam tuam verificare tenetis, ut insuper posui, in praeleg. debeat: sic alii relatis docet Gonzalez *supra num. 244. Garc. n. 35. ex doctrina Barr. in leg. 1. c. de edicto D. Adriani videndo, n. 21.*

Sublimitat vero hanc doctrinam Gonzalez aliis relatis, ut procedat, cum impediens veniret cum gratia obventa ex eadem vacatione, secus ex diversis, quia si diversa est, non debet ceteri par titulus. Verum, ut recte Garcia *supra*, si procedas ex diversa vacatione possessionem beneficii adeptus es, necessatio audiri debet, antequam tu virtute subrogationis gratiae in possessionem mitaris, quia est legitimus contradicitor: & iniuria illi fieret, si inauditus expelleretur. Quod si is, in cuius locum subrogatus, possessionem non habuit, nequaquam immittere potes in possessionem vigore subrogationis factae. Aliis subrogatus plus gratiae consequeretur ex vi subrogationis factae, quam habere is, in cuius locum subrogatur. Quod est absurdum, ut dicit Castador. *decis. 1. ut litem pendente, Roma decis. 10. eadem tit. in novis.* Quapropter in hoc casu debet ius ordinario, & non executivo procedere. Achilles *decis. 2. de probat. Mohedan. decis. 106. & 104.* Et idem est, si defunctus spoliatus a possessione decesserit, tu vero subrogatus ad actionem, & prosecutionem spoli, nequaquam vi subrogationis obtinere possessionem posses, quia non est maior gratia tibi, quam auctoritate concessa, sed ordinariè, & non executivè procedere tenetis. Garcia 6. *p. de benef. c. 4. n. 36. circa finem.*

Verum si subrogatio rigorosa sit, cum haec solum sit mandatum de subrogando, verificare gratiam tenetis, Garcia *supra, num. 1.*

PUNCTUM XXXI.

Qualiter acceptio, & possessio iudiciali beneficium acquiratur.

1. *Acceptio beneficii, qua ius in beneficium confert, fieri potest per procuratorem habentem speciale mandatum.*
2. *Quid dicendum de ratihabitione.*
3. *Mandatum de acceptando beneficia laici dari potest.*
4. *An beneficiarius post acceptationem beneficii post propria auctoritate beneficii possessionem accipere? (Proposuitur casus)*
5. *Possessio beneficii accipi potest a beneficiario, & ab eius procuratore habente speciale mandatum ad beneficia.*
6. *Procuratorem generaliter constitutum non videtur posse possessionem beneficii accipere.*
7. *Quomodo beneficii possessio acquiratur.*
8. *An per investituram in beneficium conspectu acquiratur beneficii possessio? Videtur acquiri.*
9. *Speciato iure nostri regni id certum est.*
10. *Apprehensa possessione beneficii in Ecclesia, & omnium, quae ad beneficium pertinent, censetur apprehensa.*

Ponimus ex omnium sententia collationis acceptationem beneficii titulum acquiri, iuxta textum in *cap. rivo, de concess. praebenda, in 6. & cap. si tibi absenti, de praebendis, eodem lib. sed dubium est, qualiter haec acceptatio fieri possit? Dico, dum est fieri posse per procuratorem speciale mandatum habentem ad acceptanda beneficia, tamen si in particulari non nominetur beneficium, quod acceptandum est. Quia beneficium esto onerosum sit, tamen vile beneficiario, sufficit ergo hoc speciale mandatum, ut in collationem mandans censetur consentite consentiente mandatario. Ioannes Andreas, *Imola in cap. accedens, de praebendis, & alij plures, quos refert, & legatur Couarru. libro tertio variar. cap. 16. num. 4. Valquez specul. de benef. cap. 4. §. 4. dub. 2.* Quod non solum habet iuratum in acceptatione beneficii simplicis, sed etiam curati sic Couarru. & Valq. *supra.* At hoc intelligendum est casu, quo mandatum illud speciale est sub signo vniuersali, nempe ad quaelibet beneficium quia signum illud vniuersale omnia, vel quaelibet, dilatat mandatum, ut supponat pro beneficiis tam simplicibus, quam simplicibus, & qualificatis. *leg. omnes populi, ff. de iustitia, & iure, leg. restatorem, §. ff. de legat. 3. & plurius exorat Gonzalez ad regul. & cancell. gloss. 6. a. num. 2. c.* Neque obstat, *cap. cum in illis, de praebend. lib. 6. vbi appellacione beneficiorum non tenentur curata in mandato de providendo, tamen sub signo vniuersali concessum sit.* Quia hoc mandatum ambrosium est, & restringendum, secus mandatum procuratoris ad acceptandum.*

2. Quod si aliquis sine tuo mandato speciali beneficium tibi absenti collatum acceptet, tuum non est, quousque raram habeas acceptationem, quia illa acceptatio, utpote facta a non habente potestatem, nullus est valoris. At postea ratihabitione beneficium tuum est, quia illa ratihabitione, est clara beneficii acceptatio.

DE
SAS
PAL
TO